

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2013/2014

Destinace: Německo, Lipsko

Jméno, příjmení: Mgr. Lenka Vávrová

Studium českého jazyka

Český jazyk lze na Univerzitě Lipsko studovat na Institutu slavistiky, a to v těchto studijních programech:

- a) bakalářské studium (Bachelor), které je klasickým tříletým studijním programem,
- b) bakalářské studium plus (Bachelor plus), které je rozšířenou variantou bakalářského studia (studenti musí v jeho rámci strávit jeden semestr v Polsku, jeden semestr v České republice a v jedné z těchto zemí také absolvují praktikum),
- c) magisterské studium (Master), které si studenti mohou vybrat po absolvování bakalářského studia,
- d) učitelství českého jazyka, též rozdělené do bakalářského a magisterského studia.

Pro akademický rok 2014/2015 se podařilo akreditovat ještě další program. Jde o bakalářské studium s dvojítm diplomem „Interkulturní komunikace a překladatelství čeština – němčina“, které Univerzita Lipsko realizuje společně s Univerzitou Karlovou.

V zimním semestru se pro obor západní slavistika (jako hlavní obor) imatrikulovalo 122 studujících, pro obor učitelství 9 studujících. Studenti a studentky západní slavistiky si volí tzv. „Kernfach“ – musejí se rozhodnout mezi polským a českým jazykem. Toto vybrané zaměření ovšem nefiguruje v přehledových tabulkách institutu ani fakulty.

Studium se na Univerzitě Lipsko zapisuje v modulech. Modul je jakýsi balíček – většinou se jedná o přednášku, seminář a cvičení – který si studující zapisují jako celek. Moduly povinné pro studující se zaměřením na český jazyk jsou pak nabízeny jako volitelné pro ostatní slavisty a také pro studující dalších humanitních oborů.

Z toho vyplývá, že kromě bohemistů kurzy navštěvují i polonisté, velmi často jsou zastoupeni i studující východní slavistiky, germanistiky a mnoha jiných oborů. V některých kurzech jsou slavisté paradoxně dokonce v menšině.

Pro tyto volitelné moduly ovšem neprobíhá imatrikulace, a tak je skutečný počet studujících vyšší než uvádějí čísla a navíc v jednotlivých modulech značně kolísá.

Činnost lektorky

Lektorka v akademickém roce 2013/2014 vyučovala po 12 hodinách v zimním i letním semestru. Šest hodin týdně se vždy jednalo o výuku praktického jazyka, dalšími vyučovanými předměty byly areálová studia, písemný projev, četba literárních textů a reálie.

Praktický jazyk vyučovala lektorka paralelně s kolegyní – v zimním semestru s Danielou Wolfovou za pomoci jí vytvořených skript, po jejím odchodu do důchodu pak s paní Dagmar Žídkovou, která navrhla používat učebnici *Tschechisch kommunikativ*. Kromě zmíněných materiálů si lektorka vytvářela i řadu materiálů vlastních a také kombinovala další učebnice a jiné zdroje.

K ostatním předmětům neexistují žádná skripta a vlastně ani předepsaná náplň kurzů, takže bylo zcela na lektorce, jaká témata zvolí a jakým způsobem je studentům prezentuje. Lektorka většinou vytvářela vlastní pracovní listy a používala též autentický materiál (video, zprávy) dostupné na internetu.

Na lektorku se během roku obracely nejrůznější organizace a instituce s nabídkami jazykových kurzů, letních škol, nákupu učebnic a dalšími informacemi, které lektorka zpracovávala a zveřejňovala jak na nástěnkách, tak i elektronicky, prezentovala je v hodinách a informovala o nich kolegy.

Lektorka uspořádala ve spolupráci s kolegyní promítání vánoční pohádky *Anděl Páně*, na kterou se přišli podívat též studenti z univerzitního jazykového centra, které češtinu rovněž nabízí. Dále se lektorka angažovala při uspořádání „hrabalovské“ filmové řady (*Ostře sledované vlaky*, *Skřiváci na niti*, *Obsluhoval jsem anglického krále*) a podpořila kolegyni zejména při propagaci. Jako velmi účinným se ukázalo být informování studentů prostřednictvím sociálních sítí.

Přítomnost lektorky byla vedením institutu vítána a ceněna také při univerzitním informačním dni, kdy univerzitu navštěvují potenciální studující, v létě pak při návštěvě polského velvyslance, kterého koncept zahraničních lektorátů velmi zaujal.

Lektorka se snažila o kontakt se studenty i v neformálním prostředí. K takovým setkáním se hodil například Slovanský jazykový večer (*Slawischer Sprachenabend*) pořádaný pravidelně studenty v polském baru v centru Lipska. Povedený byl také vánoční večírek v budově institutu.

Lektorka spravuje malou knihovničku ve své kanceláři, která obsahuje jak DVD a knihy zakoupené z financí Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí, tak z peněz univerzity.

Zázemí a technické vybavení

Lektorka má k dispozici kancelář vybavenou novým (v prosinci zakoupeným) počítačem a barevnou inkoustovou tiskárnou. V kanceláři se nachází malá knihovna, kterou mohou využívat studenti i kolegové. Kancelář lektorka nemá sama pro sebe, sdílí ji s vyučující polského jazyka.

Mírným diskomfortem je fakt, že kancelář se nenachází v budově, ve které probíhá výuka. Obě budovy jsou od sebe vzdáleny 15 až 20 minut chůze. Není tedy například možné přemísťovat větší množství knih, slovníků atp.

Seminární budova, tedy budova, kde se uskutečňuje většina seminářů a cvičení, leží v samém centru Lipska. Většina učeben je vybavena počítačem spojeným s datovým projektořem a internetem, k dispozici je obvykle i zpětný projektor na klasické fólie.

V přízemí seminární budovy se nachází tzv. mediatéka (Mediathek), kde si kterýkoli vyučující může proti podpisu do vyučování zapůjčit například přehrávače CD a DVD, přenosný datový projektor a jiné technické pomůcky. Pokud ve třídě chybí, jsou zde k vyzvednutí také křídly a fixy na tabule. V mediatéce je také možné zamluvit si na neomezenou dobu malou uzamykatelnou skříňku v seminární budově, což je praktické zejména z již výše zmíněného důvodu, že kancelář lektorky (stejně jako všech vyučujících filozofické fakulty) se nachází jinde.

Lektorce byla poskytnuta kopírovací karta použitelná na všech kopířkách na univerzitě včetně knihovny. Na některých kopířkách je aktivní také funkce skeneru.

Ačkoli lektorka není zaměstnankyní univerzity, bylo s ní v univerzitní knihovně zacházeno jako se spolupracovnicí, a tak jí byla bezplatně poskytnuta karta. Lektorka má v knihovně také práva jako zaměstnanci – má rozšířenou možnost výpůjček a možnost krátkodobých výpůjček i u materiálů, které jsou pro ostatní návštěvníky v knihovně pouze prezenčně.

Závěrem

Západní slavistika v Lipsku je relativně malým oddělením, tvoří ho prakticky pár lidí. Jak vždy říká vedoucí oddělení, paní profesorka Rytel-Schwarz, je to taková rodina.

Na institutu panuje příjemná a přátelská atmosféra a vyučující mají dobré vztahy nejen mezi sebou, ale i ke studentům. Protože západní slavistiku nestudují stovky studentů, ale spíše jen desítky, brzy se s nimi člověk seznámí, rychle si zapamatuje jejich jména a i to umožňuje osobnější přístup.

Také Lipsko je velmi příjemné město. Ne moc malé, ne moc velké, zkrátka akorát. Najdete v něm kulturu, historii, zábavu a spoustu milých a otevřených lidí. A tak je život tam pro lektorku obohacující zkušeností a motivací k dobré práci.

Dne 31. 8. 2014

Mgr. Lenka Vávřová